

Vastaus kirjalliseen kysymykseen metsästyslain ja riistahallintolain tarkentamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Joonas Köntän/ kesk ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 1047/2020 vp:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta metsästyksenjohtajan metsästyksen kieltämistä koskevaa säännöstä tarkennetaan ja lisätään metsästäjän oikeussuojakeinoja mahdollisten riitatilanteiden kannalta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Suomessa metsästys on vastuullista, kestävä ja turvallista ja sellaisena se pitää säilyttää. Metsästyslain (615/1993) 30 §:n mukaan hirvieläimen pyyntiluvan sekä suden, karhun, ahman ja ilveksen poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästyksen osallistuva henkilö on velvollinen noudattamaan metsästyksen johtajan antamia määräyksiä. Metsästyksen johtaja saa kieltää metsästyksen osallistumisen henkilöltä, joka ei noudata annettuja määräyksiä.

Metsästyksen johtajan määräysvaltaa on tarkasteltava metsästyksen johtajan tehtävien näkökulmasta. Tehtävistä säädetään metsästysasetuksen (666/1993) 23 §:ssä. Metsästyksen johtaja muun muassa suunnittelee käytännön metsästystapahtumat, antaa metsästyksen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä sekä huolehtii lupaehtojen ja metsästystä koskevien säännösten noudattamisesta.

Metsästyslain 20 §:n mukaan metsästys ei saa aiheuttaa vaaraa tai vahinkoa ihmiselle tai toisen omaisuudelle. Metsästyksen johtajan ensisijaisena tehtävänä on huolehtia metsästyksen turvallisuudesta toteutuksesta ja antaa määräykset noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä. Johtaja esimerkiksi määrää passipaikat ja varmistaa, että kaikilla seurueen metsästäjillä on asianmukaiset huomioliivit. Tehtävään sisältyy toki paljon muutakin. Vaadittavia turvallisuustoimenpiteitä ei voida määritellä tarkkarajaisesti, sillä metsästyksessä olosuhteet ja tilanteet vaihtelevat. Siksi on tarkoituksenmukaista, että sääntely jättää metsästyksen johtajalle riittävästi harkinnanvaraa kulloinkin vaadittavien turvallisuustoimenpiteiden ja niiden edellyttämien määräysten osalta. Sama koskee luonnollisesti myös metsästyksen johtajan muita tehtäviä. Määräysten noudattamatta jättäminen aiheuttaa turvallisuusriskin metsästysseurueelle ja muille luonnossa liikkujille, minkä vuoksi on tärkeää, että metsästyksen johtaja voi kieltää metsästyksen osallistumisen henkilöltä, joka ei noudata annettuja määräyksiä.

Metsästyksen johtajalla ja edellä kuvatulla sääntelyllä on merkittävä rooli vastuullisessa metsästyskulttuurissa. Metsästyksen johtajien ansiosta Suomessa tapahtuu äärimmäisen vähän metsästysonnettomuuksia. Metsästyksen johtajalla on lainsäädäntöön perustuvia oikeuksia, mutta asemaan kuuluu myös korostunut vastuu, jos johtaja laiminlyö hänelle kuuluvia tehtäviä. Yleensä metsästyksen johtajaksi ja varajohtajiksi valikoituvat sellaiset henkilöt, jotka nauttivat metsästysseurueen piirissä laajasti luottamusta. Ylipäänsä seuruemetsästyksen onnistuminen edellyttää osallistujilta yhteistyökykyä ja keskinäistä luottamusta, jolloin myös mahdolliset riitatilanteet pitäisi selvittää sovittelemalla. Hallintotoimintaan kuuluvat oikeusturvatie ovat tässä asiayhteydessä ongelmallisia.

Metsästys on vapaaehtoista toimintaa eikä ketään ole velvoitettu metsästäämään. Jos henkilö haluaa osallistua seuruemetsästyksen, hänen katsotaan sitoutuneen noudattamaan seuruemetsästystä koskevaa lainsäädäntöä ja metsästyksen johtajan määräyksiä. Jos henkilö metsästää vastoin metsästyksen johtajan antamaa määräystä tai kieltoa, etenee asia lähtökohtaisesti poliisin esitutinnan ja syyttäjän syyteharkinnan kautta yleisen tuomioistuimen arvioitavaksi. Maa- ja metsätalousministeriö ei näe tarvetta lainsäädännön muuttamiselle.

Helsingissä 16.2.2021

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä